

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

UZNESENIE

Ústavného súdu Slovenskej republiky

II. ÚS 490/2016-14

Ústavný súd Slovenskej republiky na neverejnom zasadnutí 15. júna 2016 v senáte zloženom z predsedu Lajosa Mészárosa, zo sudkyne Ľudmily Gajdošíkovej (sudkyňa spravodajkyňa) a sudcu Ladislava Orosza predbežne prerokoval sťažnosť [REDACTED]

[REDACTED], zastúpeného advokátom JUDr. Ľudovítom Štanglovičom, Jarmočná 2264/3, Šaľa, vo veci namietaného porušenia jeho základných práv podľa čl. 46 ods. 1, čl. 49 a čl. 50 ods. 3 Ústavy Slovenskej republiky a práv podľa čl. 6 ods. 1 a 3 písm. d) Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd rozsudkom Okresného súdu Komárno č. k. 3 T 59/2013-769 z 26. júna 2014 a uznesením Krajského súdu v Nitre č. k. 1 To 77/2014-817 z 21. októbra 2014 a takto

r o z h o d o l :

Sťažnosť [REDACTED] o d m i e t a .

O d ô v o d n e n i e :

I.

Ústavnému súdu Slovenskej republiky (ďalej len „ústavný súd“) bola 2. októbra 2015 doručená sťažnosť [REDACTED] (ďalej len „sťažovateľ“), ktorou namieta porušenie svojich základných práv podľa čl. 46 ods. 1, čl. 49 a čl. 50 ods. 3 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“) a práv podľa čl. 6 ods. 1 a 3 písm. d) Dohovoru o ochrane

ľudských práv a základných slobôd (ďalej len „dohovor“) rozsudkom Okresného súdu Komárno (ďalej len „okresný súd“) č. k. 3 T 59/2013-769 z 26. júna 2014 (ďalej len „rozsudok okresného súdu“) a uznesením Krajského súdu v Nitre (ďalej len „krajský súd“) č. k. 1 To 77/2014-817 z 21. októbra 2014 (ďalej len „uznesenie krajského súdu“).

Zo sťažnosti a z jej príloh vyplýva, že sťažovateľ bol napadnutým rozsudkom okresného súdu uznaný za vinného zo spáchania v bode 1 rozsudku prečinu ohrozenia pod vplyvom návykovej látky podľa § 289 ods. 1 Trestného zákona a v bode 2 rozsudku zločinu útoku na verejného činiteľa podľa § 323 ods. 1 písm. a), ods. 2 písm. c) a ods. 3 písm. a) Trestného zákona s poukazom na § 138 písm. a) Trestného zákona a prečinu poškodzovania cudzej veci podľa § 245 ods. 1 Trestného zákona.

Okresný súd sťažovateľovi uložil podľa § 323 ods. 3 Trestného zákona s použitím § 38 ods. 2 Trestného zákona a podľa § 41 ods. 1 a 2 Trestného zákona úhrnný trest odňatia slobody vo výmere 7 rokov a podľa § 48 ods. 2 písm. a) Trestného zákona ho zaradil do ústavu na výkon trestu s minimálnym stupňom stráženia.

Zároveň mu okresný súd podľa § 60 ods. 1 písm. a) Trestného zákona uložil trest prepadnutia vecí (bližšie špecifikované v napadnutom rozsudku okresného súdu, pozn.), podľa § 61 ods. 1 a 2 Trestného zákona trest zákazu činnosti viesť motorové vozidlá v trvaní 3 roky, podľa § 73 ods. 2 písm. a) a d) Trestného zákona ochranné ambulantné liečenie psychiatrické a podľa § 287 ods. 1 Trestného poriadku povinnosť nahradiť škodu poškodeným.

Sťažovateľ proti napadnutému rozsudku okresného súdu vo výroku o vine v bode 2 rozsudku, vo výroku o treste a vo výroku o náhrade škody, ako aj proti konaniu, ktoré napadnutému rozsudku predchádzalo, podal odvolanie.

Krajský súd napadnutým uznesením odvolanie sťažovateľa podľa § 319 Trestného poriadku zamietol ako nedôvodné.

Následne sťažovateľ proti napadnutému uzneseniu krajského súdu, ako aj rozsudku okresného súdu podal dovolanie. Najvyšší súd Slovenskej republiky (ďalej len „najvyšší súd“) však uznesením sp. zn. 5 Tdo 50/2015 z 10. augusta 2015 (ďalej aj „uznesenie najvyššieho súdu“) jeho dovolanie podľa § 382 písm. c) Trestného poriadku odmietol.

Sťažovateľ je presvedčený, že *„v trestnom konaní ako aj uznesením Krajského súdu v Nitre č. k. 1 To/77/2014-817 zo dňa 21.10.2014 a rozsudkom Okresného súdu Komárno sp. zn. 3T/59/2013-769 z 26.06.2014 došlo k porušeniu mojich základných práv a slobôd podľa čl. 46 ods. 1, čl. 49, čl. 50 ods. 3 Ústavy SR a čl. 6 ods. 3 písm. d/ a čl. 6 ods. 1 Dohovoru...“*.

Porušenie základného práva na obhajobu podľa čl. 50 ods. 3 ústavy a práva podľa čl. 6 ods. 3 písm. d) dohovoru sťažovateľ odôvodňuje tým, že v konaní, ktoré bolo proti nemu vedené okresným súdom pod sp. zn. 3 T 59/2013 (ďalej len „predmetné konanie“), zo strany okresného súdu, ako ani krajského súdu *„nedošlo k poskytnutiu možnosti reálneho naplnenia a uplatnenia práva na obhajobu, pretože mu nebolo vyhovené v návrhu na pribratie znaleckého ústavu za situácie, kedy sa názory znalcov v podstatných otázkach rozchádzajú (trvanie PN, popis miesta zranenia poškodeného), ktoré otázky sú potrebné aj na posúdenie správnej právnej kvalifikácie“*.

Sťažovateľ prostredníctvom obhajcu navrhoval, aby bol v predmetnom konaní zadovážený znalecký posudok ústavom súdneho lekárstva, pretože znalecké posudky, ktoré boli v konaní vypracované, boli podľa neho nedostatočné a nejednotné. V tejto súvislosti sťažovateľ poukazuje na to, že *„právo obvineného nemožno striktne formalistický a lexikálne vykladať tak, že má v zmysle čl. 6 ods. 3 písm. d/ Dohovoru navrhovať len dôkazné prostriedky v podobe svedkov, ale aj akékoľvek iné dôkazné prostriedky v jeho prospech a len takýto výklad zodpovedá reálnemu uplatneniu práva na obhajobu“*.

Sťažovateľ zastáva názor, že jeho návrh na pribratie znaleckého ústavu bol odôvodnený okolnosťami konkrétneho prípadu. Pribratie znaleckého ústavu navrhoval z dôvodu, že nesúhlasil s právnou kvalifikáciou skutku v bode 2 rozsudku okresného súdu,

resp. s tým, že jeho konaním popísaným v bode 2 rozsudku okresného súdu došlo k ťažkej ujme na zdraví u poškodeného. Sťažovateľ uvádza, že na účely ustálenia právnej kvalifikácie boli do konania pribratí traja znalci: [REDACTED] a že „... [REDACTED] je cievny chirurg v oblasti traumatológie a nemá nadstavbovú atestáciu, preto jeho závery nemožno považovať za odborné“. Sťažovateľ zdôrazňuje, že ani jeden zo znalcov nemal k dispozícii CT snímky k zraneniam poškodeného. „[REDACTED] ich nesprístupnil a ostatní dvaja znalci ich ani nežiadali, vychádzali len z popisu CT zo dňa 26. 10. 2013. Tento dokument však nie je parafovaný lekárom, a teda nie je zrejmé, či tento popis vykonala kvalifikovaná osoba, pričom [REDACTED] sa na túto listinu odvolávajú, pričom [REDACTED], ako aj [REDACTED] pripustili, že CT snímok je najpreukázateľnejší (str. 8 zápisnice o hlavnom pojednávaní dňa 15. 5. 2014). Z toho vyplýva podstatný a základný nedostatok posudkov tu uvedených znalcov. Mám za to, že na základe uvedených posudkov [REDACTED] nie je zrejmé, ktorá časť lopatky bola prestrelená. [REDACTED] uvádza zadný výbežok (str. 7 znaleckého posudku [REDACTED] č. 48/2012 – vid' spis), pričom taký neexistuje (str. 19 znaleckého posudku [REDACTED] č. 67/2013 – vid' spis). [REDACTED] uvádza nadplecok (znalecký posudok č. 67/2013, s. 20 a 24 – vid' spis), ale ten je vpredu, a [REDACTED] telo lopatky (str. 5 znaleckého posudku [REDACTED] č. 125/2013 – vid' spis), avšak vtedy by muselo ísť o predno-zadný priestrel, k čomu nedošlo (čo vylúčil aj [REDACTED] v znaleckom posudku č. 67/2013 na str. 13 – vid' spis), a v neposlednom rade je potrebné poukázať na výpoveď [REDACTED], ktorý na hlavnom pojednávaní uviedol, že podľa jeho názoru poškodený [REDACTED] lopatku poranenú nemal (str. 6 zápisnice o hlavnom pojednávaní z 15.5.2014 - vid' spis).“ Sťažovateľ ďalej poukazuje na to, že ani jeden z posudkov týchto znalcov sa nezaobera tým, v akej polohe bol ramenný pletenec poškodeného, ani podľa neho rozhodujúcou otázkou v akej vzdialenosti od seba je vstrel a výstrel na tele poškodeného. Podľa sťažovateľa je zrejmé, že čím je vzdialenosť kratšia, tým bol výstrel plytší, a tým je pre poškodeného menej závažný. Zastáva názor, že tento údaj by mohla relevantne nahradiť rekonštrukcia podľa CT snímok, zvlášť keď poškodený na hlavnom pojednávaní vyhlásil, že súhlasí s tým, aby bola použitá jeho zdravotná dokumentácia aj z CT snímok. Poukazuje aj na správu z rehabilitačného centra v [REDACTED]. Na toto stredisko poukazuje aj [REDACTED], keďže v tomto stredisku

mala prebiehať zdĺhavá a náročná rehabilitácia, ktorá odôvodňovala dlhšiu práceneschopnosť poškodeného [REDACTED]. Z uvedenej správy je zrejmé, že v tomto rehabilitačnom centre, ktorú spočiatku udával poškodený a ošetrojúci lekár [REDACTED], poškodený rehabilitáciu vôbec nevykonával. Aj táto skutočnosť podľa neho ozrejmla fakt a potvrdzuje závery [REDACTED] o tom, že práceneschopnosť poškodeného mohla trvať maximálne do 5 týždňov, čoho sa znalec [REDACTED] pridržiaval aj pri výpovedi na hlavnom pojednávaní. Naopak, [REDACTED] ustálil dĺžku práceneschopnosti na 98 dní, čím je evidentný rozpor v záveroch znaleckých posudkov, pokiaľ ide o adekvátnosť dĺžky práceneschopnosti u poškodeného. V dôsledku toho podľa sťažovateľa existujú aj dôvodné pochybnosti vo vzťahu k právnej kvalifikácii skutku v bode 2 rozsudku okresného súdu.

Sťažovateľ následne poukazuje aj na judikatúru ústavného súdu týkajúcu sa práva na obhajobu (napr. I. ÚS 37/2013, I. ÚS 17/99, III. ÚS 79/2010, II. ÚS 343/2010, pozn.).

Sťažovateľ je toho názoru, že pribratím znaleckého ústavu do konania by došlo k ustáleniu právnej kvalifikácie v bode 2 rozsudku okresného súdu, ktorá je podľa neho neistá a ktorej ustálenie je nevyhnutné na uplatnenie práva obvineného na to, aby sa v jeho veci rozhodovalo podľa relevantnej právnej normy a aby bol odsúdený len za to, čo spáchal, vrátane posúdenia následkov jeho konania.

Podľa sťažovateľa záver okresného súdu, že „znalec z odboru zdravotníctvo a farmácia, odvetvie chirurgia [REDACTED], ktorý bol pribratý v prípravnom konaní vyšetrovateľom a znalec z toho istého odboru a odvetvia [REDACTED], ktorého požiadal o vypracovanie znaleckého posudku, dospeli k podstate k zhodným záverom okrem skutočnosti týkajúcich sa následku - ťažkej alebo inej ujmy na zdraví, kde [REDACTED] uvádza, že zistenia [REDACTED] sú naddimenzované a podľa jeho záverov sa jedná o ľahký úraz, kde poškodený mohol byť práceneschopný už dňa 12.12.2012. Vzhľadom na uvedené súd pribral znalca z odboru zdravotníctvo a farmácia, odvetvie traumatológia [REDACTED], ktorý podľa názoru súdu má zodpovedajúcu kvalifikáciu na zodpovedanie a posúdenie vyššie uvedenej problematiky.“ a rovnako aj záver krajského súdu, podľa ktorého „k týmto záverom o vine odvolací súd

poukazuje na znalecký posudok znalca z odboru zdravotníctva a farmácie, odvetvia traumatológie, profesora [REDACTED] [REDACTED]... Ak preto po predchádzajúcich nedostatočných, z pohľadu súdu prvého stupňa záverov lekára a znalcov [REDACTED] [REDACTED], súd prvého stupňa sa podujal pribrať do konania profesora z daného odboru a tento sa oboznámil s predmetnými lekárskymi správami a posudkami a k nim zaujal stanovisko, postupoval tak v súlade so zákonom ako to vyplýva z ust. § 146 veta druhá Trestného poriadku. Z tohto pohľadu ani odvolací súd nemal pochybnosti o správnosti skutkových záverov súdu prvého stupňa jednak v časti zisteného priestrelu lopatky i v časti adekvátnosti dĺžky liečenia.“, sú založené na porušení jeho práva na obhajobu, pretože ak boli v znaleckých posudkoch znalcov [REDACTED] [REDACTED] rozpor, mal byť do konania pribratý znalecký ústav, a nie ďalší znalec. Podľa neho okresný súd aj krajský súd zvolili vo vzťahu k vyhodnoteniu znaleckých posudkov formalistický prístup. Ich závery týkajúce sa trvania práceneschopnosti poškodeného zakladajúcej ťažkú ujmu na zdraví, ako aj právnej kvalifikácie skutku v bode 2 rozsudku okresného súdu sú podľa sťažovateľa z ústavného hľadiska neospravedliteľné a neudržateľné.

Porušenie práva na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 ústavy a čl. 6 ods. 1 dohovoru s spojením s čl. 49 ústavy sťažovateľ zakladá na tom, že v predmetnom konaní vo výroku o vine v bode 2 rozsudku okresného súdu nebola aplikovaná relevantná právna norma, čím bol nesprávne ustálený skutkový stav. Podľa neho len pribratím znaleckého ústavu by došlo k odstráneniu rozporov v znaleckých posudkoch.

Už uvedené porušenie základných práv podľa ústavy a práva podľa dohovoru zakladá na tom, že v predmetnom konaní bola nesprávne posúdená otázka náhrady škody, a tiež na nedostatočnom odôvodnení napadnutých rozhodnutí.

Podľa sťažovateľa je výrok o náhrade škody rozsudku okresného súdu založený na nesprávnom právnom posúdení veci. Zastáva názor, že Ministerstvo vnútra Slovenskej republiky (ďalej len „ministerstvo vnútra“) ako poškodený si nemôže uplatňovať náhradu

za bolesť, ktorá je osobnou pohľadávkou poškodeného v zmysle § 525 ods. 1 Občianskeho zákonníka.

Súhlasí s tým, že poškodený má podľa § 46 ods. 3 Trestného poriadku právo uplatniť si náhradu škody, no takéto uplatnenie musí byť podľa neho tiež v súlade s kogentnými ustanoveniami právneho poriadku Slovenskej republiky, a teda aj s Občianskym zákonníkom. Zastáva názor, že ministerstvu vnútra nemožno priznať pohľadávku, ktorá patrí len konkrétnej fyzickej osobe, teda bolestné a náhradu za sťaženie spoločenského uplatnenia, a preto je výrok o náhrade škody po právnej stránke nesprávny. Podľa sťažovateľa boli nesprávne aplikované § 46 ods. 3 a § 287 ods. 1 Trestného poriadku a najmä § 124 ods. 1 Trestného zákona v spojení s § 525 ods. 1 a § 444 Občianskeho zákonníka, *„keďže druh škody na zdraví sa vzťahuje na konkrétneho poškodeného, ktorá škoda musí byť vykladaná v súlade s Občianskym zákonníkom ako zákon obsahujúci kogentné ustanovenia pre inštitút škody vrátane škody na zdraví, pričom Ministerstvo vnútra SR nie je poškodeným a nemá nárok vzhľadom na bolestné a sťaženie spoločenského uplatnenia, a preto bolo porušené sťažovateľa posudzovať zodpovednosť za škodu podľa relevantnej právnej normy v zmysle čl. 46 ods. 1 Ústavy SR a to § 124 ods. 1 Tr. zák. a § 525 ods. 1 Občianskeho zákonníka, z ktorého vyplýva, že nárok na náhradu za bolesť má len fyzická osoba – poškodený“*.

Vo vzťahu k nedostatočnému odôvodneniu napadnutých rozhodnutí sťažovateľ uvádza, že rozsudok okresného súdu vo svojom odôvodnení neobsahuje žiadne zhodnotenie jeho úmyslu vo vzťahu k ťažkej ujme na zdraví, je tam len všeobecné odôvodnenie, že protiprávneho konania sa sťažovateľ dopustil úmyselne, a tento nedostatok nebol podľa neho napravený ani napadnutým uznesením krajského súdu.

Vzhľadom na uvedené sťažovateľ navrhuje, aby ústavný súd svojím rozhodnutím vyslovil, že *„rozsudkom Okresného súdu Komárno č. k. 3 T/59/2013-769 z 26. 06. 2014 a uznesením Krajského súdu v Nitre č. k. 1 To/77/2014-817 zo dňa 21. 10. 2014 boli porušené základné práva, a to podľa čl. 49 a 50 ods. 3 Ústavy SR, čl. 46 ods. 1 Ústavy SR a čl. 6 ods. 1 a čl. 6 ods. 3 písm. d/ Dohovoru o ochrane základných práv a ľudských*

slobôd, sťažovateľa [REDAKOVANÉ] a následne zrušil rozsudok Okresného súdu Komárno č. k. 3 T/59/2013-769 z 26. 06. 2014 v celom rozsahu a uznesenie Krajského súdu v Nitre č. k. 1 To/77/2014-817 zo dňa 21. 10. 2014 v celom rozsahu a prikázal Okresnému súdu v Komárne, aby vec znovu prejednal a rozhodol.“

II.

Ústavný súd rozhoduje podľa čl. 127 ods. 1 ústavy o sťažnostiach fyzických osôb alebo právnických osôb, ak namietajú porušenie svojich základných práv alebo slobôd, alebo ľudských práv a základných slobôd vyplývajúcich z medzinárodnej zmluvy, ktorú Slovenská republika ratifikovala a bola vyhlásená spôsobom ustanoveným zákonom, ak o ochrane týchto práv a slobôd nerozhoduje iný súd.

Ústavný súd návrh na začatie konania predbežne prerokuje podľa § 25 ods. 1 zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 38/1993 Z. z. o organizácii Ústavného súdu Slovenskej republiky, o konaní pred ním a o postavení jeho sudcov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o ústavnom súde“) na neverejnom zasadnutí bez prítomnosti navrhovateľa a zisťuje, či nie sú dôvody na odmietnutie návrhu podľa § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde.

Podľa § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde môže ústavný súd na predbežnom prerokovaní odmietnuť uznesením bez ústneho pojednávania návrhy, na ktorých prerokovanie nemá právomoc, návrhy, ktoré nemajú náležitosti predpísané zákonom, neprípustné návrhy alebo návrhy podané niekým zjavne neoprávneným, ako aj návrhy podané oneskorene. Ústavný súd môže odmietnuť aj návrh, ktorý je zjavne neopodstatnený. Ak ústavný súd navrhovateľa na také nedostatky upozornil, uznesenie sa nemusí odôvodniť.

Ústavný súd v prvom rade podotýka, že podľa § 20 ods. 4 zákona o ústavnom súde je viazaný návrhom na začatie konania okrem prípadov výslovne uvedených v tomto zákone. Viazanosť ústavného súdu návrhom na začatie konania sa prejavuje vo viazanosti petitom, teda tou časťou sťažnosti, v ktorej sťažovateľ špecifikuje, akého rozhodnutia

sa domáha (§ 20 ods. 1 zákona o ústavnom súde), čím zároveň vymedzí rozsah predmetu konania pred ústavným súdom z hľadiska požiadavky na poskytnutie ústavnej ochrany. Vzhľadom na to môže ústavný súd rozhodnúť len o tom, čoho sa sťažovateľ domáha v petite svojej sťažnosti, a vo vzťahu k tomu subjektu, ktorého označil za porušovateľa svojich práv. Platí to predovšetkým v situácii, keď je sťažovateľ zastúpený zvoleným advokátom (m. m. II. ÚS 19/05, III. ÚS 2/05, IV. ÚS 287/2011).

Ústavný súd preto v danej veci rozhodoval o porušení tých práv [čl. 46 ods. 1, čl. 49 a čl. 50 ods. 3 ústavy a práv podľa čl. 6 ods. 1 a 3 písm. d) dohovoru] a iba v súvislosti s tými rozhodnutiami, ktorých vyslovenia porušenia sa sťažovateľ domáha v návrhu na rozhodnutie, t. j. v petite sťažnosti.

Ústavný súd v rámci predbežného prerokovania preskúmal sťažnosť, ktorou sťažovateľ namieta porušenie základných práv podľa čl. 46 ods. 1, čl. 49 a čl. 50 ods. 3 ústavy a práv podľa čl. 6 ods. 1 a 3 písm. d) dohovoru rozsudkom okresného súdu a uznesením krajského súdu. Sťažovateľ namieta najmä to, že v konaní okresného súdu nebolo vyhovené jeho návrhu na pribratie znaleckého ústavu do konania, v dôsledku čoho podľa neho došlo k nesprávnemu právnemu posúdeniu veci a ustáleniu skutkového stavu vo vzťahu k výroku o vine v bode 2 rozsudku okresného súdu, pričom tento rozpor nezhojil ani krajský súd v rámci konania o odvolaní a účinkom sa minulo aj podanie dovolania. Zároveň sťažovateľ namieta nesprávne posúdenie otázky týkajúcej sa náhrady škody a nedostatočné odôvodnenie napadnutých rozhodnutí, opäť vo vzťahu k výroku o vine v bode 2 rozsudku okresného súdu v časti týkajúcej sa úmyslu sťažovateľa spôsobiť ťažkú ujmu na zdraví poškodenému a naň nadväzujúceho uznesenia krajského súdu.

Podľa čl. 46 ods. 1 ústavy každý sa môže domáhať zákonom ustanoveným postupom svojho práva na nezávislom a nestrannom súde a v prípadoch ustanovených zákonom na inom orgáne Slovenskej republiky.

Podľa čl. 49 ústavy len zákon ustanoví, ktoré konanie je trestným činom a aký trest, prípadne iné ujmy na právach alebo majetku možno uložiť za jeho spáchanie.

Podľa čl. 50 ods. 3 ústavy obvinený má právo, aby mu bol poskytnutý čas a možnosť na prípravu obhajoby a aby sa mohol obhajovať sám alebo prostredníctvom obhajcu.

Podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru každý má právo na to, aby jeho vec bola spravodlivo, verejne a v primeranej lehote prejednaná nezávislým a nestranným súdom zriadeným zákonom, ktorý rozhodne o jeho občianskych právach alebo záväzkoch alebo o akomkoľvek trestnom čine, z ktorého je obvinený...

Podľa čl. 6 ods. 3 písm. d) dohovoru každý, kto je obvinený z trestného činu, má tieto minimálne práva: vypočúvať alebo dať vypočúvať svedkov proti sebe a dosiahnuť predvolanie na vypočúvanie svedkov vo svoj prospech za rovnakých podmienok, ako v prípade svedkov proti nemu.

1. K namietanému porušeniu označených základných práv sťažovateľa podľa ústavy a práv podľa dohovoru rozsudkom okresného súdu

Z čl. 127 ods. 1 ústavy vyplýva, že právomoc ústavného súdu konať a rozhodovať o základných právach alebo slobodách alebo ľudských právach a základných slobodách vyplývajúcich z medzinárodných dohovorov je podmienená princípom subsidiarity, ktorý určuje aj rozsah právomoci ústavného súdu pri poskytovaní ochrany týmto právam a slobodám vo vzťahu k právomoci všeobecných súdov (čl. 142 ods. 1 ústavy). Právomoc ústavného súdu preto nastupuje až vtedy, ak nie je daná právomoc všeobecných súdov (IV. ÚS 236/07, II. ÚS 523/2014). Každá fyzická osoba alebo právnická osoba, ktorá namieta porušenie svojho základného práva, preto musí rešpektovať postupnosť tejto ochrany a požiadať o ochranu ten orgán verejnej moci, ktorý je kompetenčne predsunutý pred uplatnenie právomoci ústavného súdu (napr. II. ÚS 148/02, IV. ÚS 78/04, I. ÚS 178/04, IV. ÚS 380/04, II. ÚS 372/08).

Z uvedeného teda vyplýva, že pokiaľ je o ochrane sťažovateľom označených práv alebo slobôd oprávnený konať alebo rozhodovať iný všeobecný súd, ústavný súd jeho sťažnosť už po predbežnom prerokovaní odmietne pre nedostatok svojej právomoci.

Proti napadnutému rozsudku okresného súdu bol prípustný riadny opravný prostriedok – odvolanie. Právomoc poskytnúť ochranu označeným právam sťažovateľa vo vzťahu k okresnému súdu mal preto krajský súd v rámci odvolacieho konania, týmto je vylúčená právomoc ústavného súdu. Sťažovateľ právo podať odvolanie proti napadnutému rozsudku okresného súdu využil a krajský súd o ňom riadne rozhodol.

Vzhľadom na túto skutočnosť ústavný súd pri predbežnom prerokovaní sťažnosť v tejto časti odmietol podľa § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde z dôvodu nedostatku svojej právomoci.

2. K namietanému porušeniu označených základných práv sťažovateľa podľa ústavy a práv podľa dohovoru uznesením krajského súdu

Podľa judikatúry ústavného súdu v prípadoch, ak sťažovateľ uplatní mimoriadny opravný prostriedok (dovolanie), avšak najvyšší súd ho následne odmietne ako neprípustný, je lehota na podanie sťažnosti ustanovená v § 53 ods. 3 zákona o ústavnom súde považovaná v zásade za zachovanú aj vo vzťahu k predchádzajúcemu právoplatnému rozhodnutiu všeobecného súdu (ak je podaná v lehote počítanej vo vzťahu k rozhodnutiu dovolacieho súdu) s výnimkou prípadov, keď to konkrétne okolnosti veci zjavne vylučujú (napr. vtedy, ak zákon výslovne vylučuje možnosť podania dovolania k rozhodnutiu všeobecného súdu ako celku). V takom prípade nemožno sťažnosť smerujúcu proti právoplatnému rozhodnutiu, ktoré predchádzalo rozhodnutiu dovolacieho súdu, odmietnuť pre jej oneskorenosť (m. m. I. ÚS 184/09, I. ÚS 237/09, III. ÚS 227/2010, IV. ÚS 49/2010, IV. ÚS 453/2010).

Ústavný súd zistil, že uznesenie najvyššieho súdu sp. zn. 5 Tdo 50/2015 z 10. augusta 2015 o odmietnutí dovolania bolo sťažovateľovi doručené 8. septembra 2015, sťažnosť ústavnému súdu bola podaná na poštovú prepravu 29. septembra 2015, doručená mu bola 2. októbra 2015. Ústavný súd preto konštatuje, že sťažovateľ podal sťažnosť proti uzneseniu krajského súdu v lehote podľa § 53 ods. 3 zákona o ústavnom súde.

Podľa § 53 ods. 1 zákona o ústavnom súde sťažnosť nie je prípustná, ak sťažovateľ nevyčerpal opravné prostriedky alebo iné právne prostriedky, ktoré mu zákon na ochranu jeho základných práv alebo slobôd účinne poskytuje a na ktorých použitie je sťažovateľ oprávnený podľa osobitných predpisov.

Ústavný súd sa v nadväznosti na uvedené zaoberal posúdením, či sťažovateľ mal proti napadnutému rozhodnutiu súdu druhého stupňa k dispozícii účinný opravný prostriedok, teda či mohol predložiť svoje námietky proti uzneseniu krajského súdu a postupu, ktorý predchádzal jeho vydaniu, v rámci dovolacieho konania. Ústavný súd v tejto súvislosti poukazuje na to, že v konaní o sťažnosti je viazaný princípom subsidiarity a neprináleží mu vyjadrovať sa k tým námietkam, ktorých súdny prieskum patrí do rozhodovacej kompetencie funkčne príslušného všeobecného súdu v rámci mimoriadneho opravného konania. Iný prístup by popieral zmysel a účel mimoriadneho opravného konania, ako aj princípov, na ktorých je budovaný systém súdnej ochrany základných práv a slobôd, a znamenal by atrahovanie si právomoci, ktorá pri rešpektovaní princípov súdnej ochrany ústavnosti patrí najvyššiemu súdu (napr. IV. ÚS 332/2014).

Z priloženej kópie uznesenia najvyššieho súdu vyplýva, že sťažovateľ podal dovolanie z dôvodu podľa § 371 ods. 1 písm. c) a i) Trestného poriadku.

Podľa § 371 ods. 1 písm. c) a i) Trestného poriadku dovolanie možno podať, ak c) zásadným spôsobom bolo porušené právo na obhajobu, i) rozhodnutie je založené na nesprávnom právnom posúdení zisteného skutku alebo na nesprávnom použití iného hmotnoprávneho ustanovenia; správnosť a úplnosť zisteného skutku však dovolací súd nemôže skúmať a meniť.

Vychádzajúc z odôvodnenia uznesenia najvyššieho súdu, ústavný súd konštatuje, že sťažovateľ odôvodnil svoje dovolanie námietkami, ktoré sú totožné s jeho argumentáciou v podanej sťažnosti, okrem námietky nedostatočného odôvodnenia rozsudku okresného súdu a uznesenia krajského súdu z dôvodu, že rozsudok okresného súdu neobsahuje žiadne zhodnotenie úmyslu sťažovateľa vo vzťahu k ťažkej ujme na zdraví, a tento nedostatok

nebol podľa sťažovateľa napravený ani napadnutým uznesením krajského súdu. Vo vzťahu k tejto námietke ústavný súd poukazuje na to, že z odôvodnenia uznesenia krajského súdu nevyplýva, že by sťažovateľ túto námietku vzniesol v rámci odvolacieho konania, a preto ústavný súd nevidí dôvod, prečo by mal krajský súd v tejto súvislosti niečo naprávať.

Na základe uvedeného ústavný súd konštatuje, že sťažovateľ mal na ochranu svojich práv proti napadnutému uzneseniu krajského súdu k dispozícii účinný opravný prostriedok – dovolanie, ktoré aj využil, avšak najvyšší súd ho uznesením sp. zn. 5 Tdo 50/2015 z 10. augusta 2015 odmietol. Keďže námietky uplatnené sťažovateľom v dovolaní posudzoval najvyšší súd, avšak ho odmietol, ústavný súd dospel k záveru, že sťažnosť sťažovateľa je v tejto časti neprípustná, a preto ju odmietol podľa § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde.

Vzhľadom na to, že ústavný súd sťažnosť sťažovateľa odmietol, neprichádzalo už do úvahy rozhodovať o ďalších návrhoch uplatnených v petite jeho sťažnosti.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 15. júna 2016